

paa Maa og Faa har taget det ene Millionforslag efter det andet hen i Samlingens Løb, ganske som det behagede, og det paa en saadan Maade, at vi her i dette Ting mange Gange have været nødte til at gaa frivillig med til den Slags Foranstaltninger — med alt dette er man nu kommen dertil, at Statskassen i Virkeligheden snart kunde være nødlidende, i alle Tilfælde virkelig ikke har særlig godt Raad til at give bort af de faste Indtægter, den har. Altsaa, hvis det var dette, man særlig frygtede for, at et Forslag som dette skulde vanskeliggøre at komme ned med Toldindtægterne, saa maatte man dog vel have for Øje, om der overhovedet var nogen Tale om, at man efter de Forslag, der senere komme til at foreligge, vilde kunne undvære en væsentlig Del af Toldindtægterne, inden man af den Grund, at dette Lovforslags Fremkomst kunde vanskeliggøre at gaa ind paa en saadan Nedgang, vilde modsætte sig det. Men der er en Hovedbetragtning, jeg skal tillade mig at gøre opmærksom paa, ligé over for hele dette Angreb paa denne Side af Sagen, og det er, at man vilde jo ganske overordentlig let komme ud over det Punkt, hvis man føjede til en ganske ubetydelig Ændring i Lovforslaget, som kom til at gaa ud paa, at Kommunerne skulde have $7\frac{1}{2}$ pCt. af Toldindtægterne, „dog ikke mindre end $2\frac{1}{4}$ Million“, som det er foreslaaet nu. Saa kunde man jo for Resten sætte Toldindtægterne ned, saa langt man vilde, man sikrede dog i hvert Tilfælde, at Kommunerne fik dette Beløb, man her har tiltænkt dem, nemlig de $7\frac{1}{2}$ pCt. af det, som Tolden nu giver.

Men Lovforslagets Tanke er jo meget bedre, den gaar meget videre end til at ville give et vist Beløb, een Gang for alle fastsat. Den gaar jo netop ud paa det, som forekommer mig at være overordentlig anbefalelsesværdigt, at stille Kommunerne i Udsigt, at de skulde faa et stigende Tilskud fra Statskassen, og det gør intet af de andre Forslag, vi have liggende for os, for Landkommunernes Vedkommende ikke i nogen synderlig Grad, og for Købstadkommunernes kun i en ganske ufuldstændig Grad, nemlig for saa vidt Bygningsafgiften stiger, idet der jo er Tale om at give en Del af denne til dette Formaal. Men for Landets Vedkommende vilde det i Virkeligheden ikke betyde noget, som var til at regne for nogen Ting, hvis vi ville blive staaende ved Forslagene, som de hidtil have foreligget, og som de ogsaa ere nu. Her er derimod Tale om et For-

slag, som efter al rimelig Udsigt vil give et aarligt stigende Beløb fra Statskassen over i Kommunernes Hænder. Det er nu en Gang saaledes, at Toldindtægterne hidtil have været i Stigning, det kan være, at der er Forskel, men de have været det gennem adskillige Aar; nu er der en Standsning, og det er muligt, at vi endogsaa opleve en kortvarig Tilbagegang, men der er ikke nogen Tvivl om, at med Befolkningens Tilvækst og med Velstandens forventede Tilvækst ville Toldindtægterne, naar Toldloven er indrettet paa en rimelig Maade, stige. Skal der altsaa gives en Del deraf til Kommunerne, vil der ogsaa være Udsigt til, at Kommunerne ville faa mere, end de i Øjeblikket ville faa, og det er netop dette, hvorpaa det foreliggende Forslag tager Sigte, og som alle, der ere interesserede i Kommunernes større Tilskud, maa være glade ved.

Lovforslaget gaar dernæst ud paa, hvorledes Beløbet skal fordeles. § 2 fastsætter i den Henseende, at Statstilskuddet skal fordeles paa den Maade, at 35 pCt. skal tilfalde Kjøbenhavn, Købstæderne og Handelspladserne til Fordeling efter Folketallet og 65 pCt. Landkommunerne. Det Beløb, som Landkommunerne saaledes faa, er jo større end det, der vilde tilkomme dem, hvis hele Beløbet skulde fordeles efter Folketallet. Hvis nemlig hele Beløbet skulde fordeles Landet over efter Folketallet, vilde Landkommunerne kun faa 61,3 pCt., medens de efter Regeringens Forslag faa 65 pCt., altsaa et forholdsvis større Beløb til Deling mellem sig efter visse Regler, end Kjøbenhavn, Købstæder og Handelspladser ville faa i Forhold til deres Folketal. Det er naturligvis noget, som jeg ikke skal have det mindste imod, det er meget godt og fortræffeligt, lad Landkommunerne kun faa det og lad dem kun glæde sig derved! Det skal jeg saaledes ikke opholde mig ved, men hvad jeg derimod, da det forekommer mig at være langt vigtigere, vil opholde mig et Øjeblik ved, er den Maade, hvorpaa Regeringsforslaget foreslaar, at den Landkommunerne tilfaldende Del, altsaa 65 pCt. af det samlede Tilskud, skal fordeles mellem disse Kommuner. Den hidtilværende Fordelingsbasis har jo været rent formel, det har været en rent formel, rent abstrakt Maalestok, man har anlagt, idet man har foretaget Fordelingen efter Hartkornet, gammelt og nyt. Jeg skal senere komme tilbage til dette Spørgsmaal, men skal kun her bemærke, at det, som Regeringen foreslaar, er at fordele Tilskuddet i For-